

FDV-DOKUMENTASJON

HELTREKLEDNING AV BARTRE TIL UTVENDIG BRUK

1. Produktbeskrivelse

Moelvens heltrekledning av bartre produseres hovedsakelig av trevirke fra gran og furu. Produktkrav for de vanligste profiler og dimensjoner er beskrevet i **SN/TS 3186:2008**.

I tillegg gjelder følgende standarder:

NS-EN 14519 Panelbord og kledningsbord av heltre - Bord av bartre med not og fjær.

NS-EN 15146 Panelbord og kledningsbord av heltre -Bord av bartre uten not og fjær.

NS-EN 14915 Panelbord og kledningsbord av heltre - Egenskaper, evaluering av samsvar og merking. Referanse i ytelseserklæring og CE-merking.

Kledningen leveres i følgende varianter fra fabrikk:

- Ubehandlet
- Grunnet Visir
- Grunnet Opaque Primer
- Malt mellomstrøk, Drygolin Ultimat
- Beiset Trebitt
- Impregnert
- Impregnert Grunnet Opaque Primer
- Royalimpregnert

Standard kledningsbord fra Moelven Wood AS leveres med Hefdig overflate.

Fordeler med Heftig overflate

- Mer homogen overflate.
- Alle glatte flater er rillet, bedre vedheft for maling og beis.
- Kvistene er rubbet, bedre vedheft for maling og beis.
- Mindre fiberreisning.
- Enklere å påføre overflatebehandlingen.

Kledningsbord kan også leveres som fingerskjøtt (precut).

Lagring før montering

Kledning skal lagres plant, stabilt og med minst 10 cm klaring fra terrenget. Den må være tildekket på en slik måte at kledningen ikke blir eksponert for direkte sollys og oppfukning fra nedbør eller fra jordfuktighet. Ved direkte påvirkning av vann eller kondens under lagring må «skjolder» påregnes. Kuving og krymping må påregnes ved perioder med høy temperatur og lav luftfuktighet. Endeved samt skjøter bør behandles umiddelbart ved montering. Mørke farger gir økt sjanse for kuving og oppsprekking og det er derfor spesielt viktig å dekke til kledningen for å hindre eksponering av direkte sollys.

Kledningskontrollen

Moelven Wood AS er medlem i kledningskontrollen som er en frivillig sammenslutning av klednings- og malingsprodusenter. Medlemmene pålegger seg selv en kvalitetskontroll for industriell overflatebehandling av kledning. Kontrollordningens formål er å sikre enhetlig kvalitet og merking av industrielt overflatebehandlet kledning, samt sikre et høyt nivå ved overflatebehandling:

- Bruk av malingsprodukter med høy kvalitet
- Dokumentert påføringsmengde/filmtykkelse
- Dokumentert trefuktighet
- Dokumentert overflatetemperatur før maling
- Korrekt lagring og håndtering av råstoffer
- Korrekt lagring og pakking av overflatebehandlet kledning

Moelven sine produksjonsselskaper er underlagt en tredjeparts kontroll som blir utført av Norsk Treteknisk.

Trevirkets naturlige egenskaper og utvikling over tid

Trevirke har i utgangspunktet ubegrenset levetid, dersom det ikke blir utsatt for unormalt stor slitasje eller varig oppfukning med tilhørende sopp og råteskader (behandlet tre).

Over tid må det påregnes naturlige endringer i treverket, som sprekker og harpikutslag. For impregnert treverk må i tillegg utfelling av grønne/hvite krystaller påregnes. Disse forhold er ikke reklamasjonsgrunnlag med mindre det kan dokumenteres feil i produksjonen. Merker fra stropper, emballasjebånd, strø og bolster vil kunne forkomme.

Fargevariasjoner fra en produksjonsserie til en annen er ikke uvanlig. Trevirkets variasjon i densitet, yteved, kjerneved og kvist vil kunne gi fargevariasjoner.

Antatt levetid/brukstid

Den biologiske / ytre påvirkningen på treverket vil variere avhengig av konstruksjonen. Her vil konstruksjonenes beliggenhet, klima, utførelse og lignende påvirke levetiden.

Når det gjelder holdbarhet(levetid) henvises det til ytelseserklæringer for det aktuelle produkt.

Kledningsvarianter fra fabrikk:

Ubehandlet kledning

Ubehandlet kledning må overflatebehandles umiddelbart etter montering. Hvis ikke vil treverket bli mindre egnet for overflatebehandling og trenger vask og/eller børsting. Forøvrig henvises til malingsprodusentenes anbefalinger/instruksjoner.

Hvis kledningen er skitten, må den vaskes med husvask før videre behandling. Blir grunningen stående for lenge, vil det bli løse trefibre. Har kledningen løse trefibre må disse fjernes mekanisk og treverket grunnes på nytt.

Grunnet Visir gran:

Produktet er grunnet fra fabrikk med Jotun Industrigrunning Visir på 3 sider. Fordelen med kledning grunnet fra fabrikk er at den er påført under optimale forhold, slik at faren for råteangrep blir redusert. Overmaling skal skje umiddelbart og senest innen 2 måneder etter montering. Husk alltid å påføre Visir grunning i endaved, kuttflater og eventuelt steder der grunningen ikke dekker ubehandlet tre i forbindelse med montering.

Monteres kledningen i perioden oktober til april, må den overflatebehandles innen påfølgende juni måned. Hvis kledningen er skitten, må den vaskes med husvask før viderebehandling, for å sikre vedheft.

Blir grunningen stående for lenge uten mellom- og toppstrøk, vil det bli løse trefibre. Løse trefibre må fjernes mekanisk og treverket grunnes på nytt med Jotun Visir. Mellom og

toppstrøk anbefales utført med Jotun Optimal eller Drygolin Ultimat eller tilsvarende for best mulig resultat.

Visir er godkjent i Biocid-direktivet.

Grunnet Opaque Primer gran

Produktet er grunnet fra fabrikk med Jotun Opaque Primer på 3 sider. Fordelen med kledning grunnet fra fabrikk er at den er påført under optimale forhold, slik at faren for råteangrep blir redusert. Husk alltid å påføre grunning på endeved, kuttflater og eventuelle steder der grunningen ikke dekker ubehandlet tre i forbindelse med montering. Overmaling skal skje umiddelbart og senest innen 12 måneder. Monteres kledningen i perioden oktober til april, må den overflatebehandles innen påfølgende juni måned. Hvis kledningen er skitten, må den vaskes med husvask før viderebehandling, for å sikre vedheft.

Blir grunningen stående for lenge uten mellom- og toppstrøk, vil det bli løse trefibre. Løse trefibre må fjernes mekanisk og treverket grunnes på nytt. Mellom og toppstrøk anbefales utført med Jotun Optimal eller Drygolin Ultimat eller tilsvarende for best mulig resultat.

Malt mellomstrøk gran

Produktet er malt ett eller to strøk med Jotun Drygolin Ultimat på 3 sider fra fabrikk. Avkappede flater og endeved må behandles etter montering, det samme gjelder spikerhull.

Husk alltid å påføre overflatebehandling på endeved og kuttflater i forbindelse med montering. Fordelen med fabrikkmalt kledning er at grunning og maling er påført under optimale forhold, slik at faren for råteangrep blir redusert og det blir mindre problemer med "krympestriper" etter montering. Ved bruk av kledning med mellomstrøk er man også uavhengig av værforhold og årstid for montering. Kledning med mellomstrøk fra fabrikk må påføres toppstrøk snarest mulig etter montering for å oppnå lengst mulig levetid, eller senest innen 2 år. Jevnlig inspeksjon avgjør når neste strøk må påføres. Ved mørke farger vil opptørking og oppsprekking kunne skje hurtigere enn ved lyse farger.

Senere vedlikehold/maling må følge malingsleverandørens anvisninger.

Beiset Trebitt mellomstrøk gran

Kledning grunnet med fargesatt Jotun Visir og beiset i fabrikk med Jotun Trebitt fremstår som den er behandlet med to strøk beis.

Produktet er beiset med Jotun Trebitt på 3 sider fra fabrikk. Avkappede flater og endeved må behandles etter montering, det samme gjelder spikerhull.

Husk alltid å påføre overflatebehandling på endaved og kuttflater i forbindelse med montering. Fordelene med beiset kledning fra fabrikk er at den er påført under optimale forhold, slik at faren for råteangrep blir redusert og det blir mindre problemer med ”krympestriper” etter montering. Ved bruk av fabrikkbeiset kledning er man også uavhengig av værforhold og årstid for montering. Kledning med Trebitt fra fabrikk kan stå fra 1 og inntil 5 år før nytt strøk påføres, dette avhenger av ytre påvirkninger og husets utforming. Jevnlig inspeksjon avgjør når neste strøk må påføres. Senere vedlikehold/beising må følge malingsleverandørens anvisninger. Ved mørke farger vil opptørking og oppsprekking kunne skje hurtigere enn ved lyse farger.

Kledningen vil fremstå noe mørkere for hvert strøk som påføres etter montering.

Jevnlig inspeksjon avgjør når neste strøk må påføres. Senere vedlikehold/beising må følge malingsleverandørens anvisninger.

Impregnert kledning

Det anbefales at ubehandlet impregnert kledning overflatebehandles. Forøvrig henvises til malingsprodusentenes anbefalinger. Impregnert kledning må vanligvis tørke på veggen 4-8 uker avhengig av værforhold/ klima før overflatebehandling. Det er viktig ikke å vente for lenge før kledningen overflatebehandles. Impregnert kledning som overflatebehandles for sent vil kunne få sprekker – noe som er ugunstig for kledningens levetid.

Dersom kledning blir stående for lenge ubehandlet, vil det bli løse trefibre .og Disse må fjernes mekanisk og treverket grunnes på nytt snarest.

Hvis kledningen er skitten, må den vaskes med husvask før videre behandling.

Utslag av krystaller kan fjernes ved hjelp av en stiv børste og/eller skrape for deretter å skylle med en hageslange. Bruk av høytrykksspyler anbefales ikke.

CU impregnert klasse AB bruk over mark holdbarhetsklasse 1.

Gjennom Nordisk Trebeskyttelsesråd (NTR) samordnes kontrollens bestemmelser i de nordiske land i NTR-dokument nr. 3 “Nordiske regler for kvalitetskontroll av impregnert tre.

Royalbehandlet kledning

Royalimpregnert kledning fra Moelven impregneres med Royal linoljebasert trebeskyttelsesmiddel. Som råstoff benyttes CU-impregnert furu.

Under royalprosessen presses oljen inntil 5 mm inn i treverket.

Linoljen bidrar til å mette treoverflaten, og gir en delvis vannavstøtende overflate som er mindre utsatt for uttørking og oppflising. Pigmentert Royal-olje gir produkt farge med tydelig trestruktur. Vær oppmerksom på at fasaden får et rustikt tøft utseende. For å oppnå en varig farge, må det etterbehandles regelmessig med Royal vedlikeholdsolje. Royalbehandlet kledning med klar farge vil få en grå patina over tid.

Av estetiske hensyn og ekstra lang holdbarhet kan det være fordelaktig å olje kledningen.

Det er mindre vedlikehold med Royal kontra vanlig CU eller malt kledning. Avhengig av byggets beliggenhet må det av utseendemessige grunner påregnes et strøk med ny royalolje etter 6 – 8 år.

Hvis kledningen er skitten, må den vaskes med husvask før videre behandling.

Utslag av krystaller kan fjernes ved hjelp av en stiv børste og/eller skrape for deretter å skylle med en hageslange. Høytrykksspyler er ikke å anbefale.

Kvae/harpiksutslag er en naturlig prosess og gir en hvitlignende farge i tørket tilstand og forekommer mest rundt kvist. Harpiksutslag fjernes best med stålbørste/skrape etter uttørking. Royalprodukter kan behandles med Royalolje etter børsting/skraping for å få en friskere farge. Harpiksutslag er ikke reklamasjonsberettiget.

CU – og Royalimpregnerte produkter blir strølagt under produksjon og det kan forekomme strømerker på overflaten av produktene.

Ved brun Royal vil opptørking og oppsprekking kunne skje hurtigere enn ved lyse farger.

HUSK: Royal skal ikke oljes umiddelbart etter montering.

Det er mulig å beise Royalkledning, men med risiko for flassing og dårlig vedheft.

Royal kledning kan ikke overmales med heldekkende malinger. Stor risiko for avflassing av maling.

Grunnet impregnert og ettertørket Opaque Primer furu:

Moelven leverer ettertørket og grunnet furu kledning med Jotun Industri Opaque Primer i fargen dekkhvit på 3 sider fra fabrikk. Husk alltid å påføre grunning i endeved, kuttflater og eventuelt steder der grunningen ikke dekker ubehandlet tre i forbindelse med montering. Grunningen sikrer at underlaget er intakt frem til ferdigbehandling, som må skje innen 12 måneder, eller så fort temperaturen tillater. Hvis kledningen er skitten, må

den vaskes med husvask før viderebehandling, for å sikre vedheft. Dersom grunningen blir stående for lenge uten mellom- og toppstrøk, vil det bli løse trefibre.

Løse trefibre må da fjernes mekanisk og treverket grunnes på nytt. Mellom og toppstrøk anbefales utført med Optimal eller Drygolin Ultimat eller tilsvarende for best mulig resultat.

Det vil kunne være fare for harpiks gjennomslag i kvist på malte Cu impregnerte kledninger som er produsert av furu.

2. Anvisninger for drift og vedlikehold

Ettersyn/kontroll

Kledningen må inspiseres jevnlig, for å vurdere tilstand. Behov for husvask og eventuell beising eller maling for å opprettholde overflatebehandlingen inngår i den løpende kontroll. Her avdekkes også eventuelle skader. Skruer og spikre skal være dekket av maling/beis og må være forskriftsmessig festet til enhver tid.

Rengjøring og rengjøringsmetoder

Ved behov for husvask følges malingsleverandørens anbefalinger i tillegg til løpende inspeksjon.

Vedlikeholdsinstruksjon og -intervall

Malingsleverandørens anbefalinger må følges. Skadet eller slitt overflatebehandling må utbedres så fort som mulig.

Fuktbestandighet

All trevirke er ømfintlig overfor fukt. Avhengig av direkte ytre påvirkning, om treverket oppfuktes over kortere perioder og om treverket er skjermet mot oppfukning er viktige faktorer for treverkets levetid og utseende.

Faren for råtedannelse er størst nederst på veggen. Det er også viktig at oppfukning av tre skjer over kortere perioder for å hindre råte og skader. God lufting er viktig.

3. Miljøpåvirkning

Produktet er ment for utvendig bruk og vil derfor ikke påvirke innemiljø.

HMS-REFERANSER

Se HMS-FAKTA angående henvisninger til Arbeidstilsynets publikasjoner.

4. Behandlingsmåte for avfall IHT. NS 9431

Avfallstype: Rent trevirke (ubehandlet kledning 1141) ,
Behandlet trevirke (behandlet kledning 1142)

Avfallshåndtering: Forbrenning og energiutnyttelse.

Opprinnelse - Næring: Bygg og anlegg.

Kode for avfallsbehandling: 1141/1142 | 0400 | 0600 | _ _ _ _

5. Teknisk service

Produsent/importør Moelven Wood AS
Organisasjonsnr. NO 9418 09030 MVA
Postadresse Sagvegen
Postnr. og poststed 2074 Eidsvoll Verk
Telefon (+47) 63 95 97 50
E-post post.wood@moelven.no
Internettadresse www.moelven.no

Versjon: 19.1